

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра фінансів і економіки природокористування

06-03-149

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з навчальної дисципліни «Фінанси»
для студентів спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування»

Рекомендовано методичною
комісією за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»
протокол №2
від 26 вересня 2018 р.

Рівне – 2018

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Фінанси» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Ж. С. Шило, Л. В. Пивоварчук. – Рівне : НУВГП, 2018. – 26 с.

Упорядники:

Ж.С. Шило, к.е.н., доцент кафедри фінансів і економіки природокористування;

Л.В. Пивоварчук, асистент кафедри фінансів і економіки природокористування.

Відповідальний за випуск – Л.В. Мельник, кандидат економ. наук, професор, завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування.

© Шило Ж. С.,
Пивоварчук Л.В. 2018
© НУВГП. 2018

ЗМІСТ

1. Рекомендації та вимоги до виконання курсової роботи	4
1.1. Мета та загальні вимоги до курсової роботи	4
1.2. Підготовка до виконання курсової роботи.....	5
2. Структурні елементи курсової роботи.....	6
3. Тематика курсових робіт	8
4. Рекомендації до оформлення курсової роботи	10
4.1. Подання текстового матеріалу	10
4.2. Мова і стиль курсової роботи	11
4.3. Правила нумерації, оформлення таблиць і рисунків	12
4.4. Правила оформлення формул.....	13
4.5. Оформлення додатків.....	14
4.6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	14
5. Оцінювання курсової роботи.....	16
6. Рекомендована література.....	22
Додатки.....	26

1. РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Мета та загальні вимоги до курсової роботи

Курсова робота є однією з найефективніших форм самостійної роботи студентів. *Мета курсової роботи* — допомогти студентові закріпити та поглибити теоретичні знання, здобуті у процесі вивчення дисципліни «Фінанси».

Робота має навчально-дослідницький характер і покликана навчити майбутнього фахівця самостійно узагальнювати й аналізувати інформаційні джерела (монографії, підручники, навчальні посібники, публікації періодичної преси), статистичні та практичні матеріали, що характеризують фінансові процеси на різних рівнях господарювання: у сфері фінансів суб'єктів господарської діяльності, державних фінансів, страхового й фінансового ринку та міжнародних фінансів.

У курсовій роботі студент повинен засвідчити, що він оволодів необхідними теоретичними знаннями та навичками їх практичного застосування в конкретних умовах. Виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Фінанси» передбачає досягнення виконання основних цілей:

- поглиблення, розширення та систематизацію теоретичних знань і практичних навичок, отриманих студентом за певний період навчання за спеціальністю;

- оволодіння методиками теоретичного та експериментального дослідження при розв'язанні конкретних міжнародних правових, політичних, економічних та соціальних проблем, пов'язаних з аналізом та розробкою рекомендацій для прийняття відповідних управлінських рішень;

- розвиток навичок пошуку та систематизації інформації, її обробки із застосуванням автоматизованих інформаційних систем та технологій, математичних методів обробки інформації, моделювання та прогнозування;

- розвиток вмінь та навичок у проведенні корекційних заходів (планування, розробка, проведення, аналіз результатів індивідуальних та групових занять, консультацій);

- визначення підготовленості студента для самостійного аналізу та викладу матеріалу, вміння захищати свою роботу перед комісією.

У курсовій роботі студент повинен глибоко і всебічно розкрити зміст обраної теми, показати розуміння конкретних форм організації фінансів у різних сферах суспільної діяльності. Особливу увагу слід приділити дискусійним питанням теорії і практики фінансових відносин. Якщо в

економічній літературі відсутня єдина точка зору з питань, які досліджуються, слід навести думки кількох авторів, дати їх критичну оцінку та висловити свої міркування з даного приводу. Це допоможе більш глибокому засвоєнню матеріалу.

1.2. Підготовка до виконання курсової роботи

У другому семестрі студенти освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» виконують курсову роботу з навчальної дисципліни «Фінанси», яка повинна відповідати встановленим вимогам.

Курсова робота готується у вигляді спеціально підготовленої оглядової наукової праці. У курсовій роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати бездоказових тверджень і тавтології. При написанні курсової роботи студент повинен обов'язково робити посилання на публікації інших авторів. Такі посилання дають свідчення про достовірність відомостей щодо джерела.

Виконання курсової роботи передбачає такі етапи: вибір теми; підбір та вивчення літератури; складання попереднього плану; консультація з викладачем — керівником й уточнення плану курсової роботи; написання та оформлення тексту курсової роботи; передання завершеної курсової роботи на кафедру фінансів та економіки природокористування; доопрацювання роботи згідно із зауваженнями керівника; захист курсової роботи.

Вибір теми, номер варіанту студент обирає із запропонованих тем згідно з його порядковим номером в електронному журналі або ініціюється студентом за згодою з керівником.

Після обрання теми курсової роботи, вона закріплюється за студентом, обов'язково повинна бути затверджена та підписана керівником. Завдання на курсову роботу оформляється в одному примірнику, який підшивається до курсової роботи. Обравши тему, студент має чітко визначити мету курсової роботи, підібрати відповідну наукову літературу та нормативно-інструктивні матеріали.

Наступним етапом розроблення теми є складання плану роботи згідно із завданням. На основі вивчення спеціальної літератури, нормативних документів, статистичних збірників студент складає розгорнутий план курсової роботи (можливо, в кількох варіантах), який погоджує з викладачем - керівником курсової роботи. План повинен відобразити напрями дослідження обраної теми, логічний зв'язок між її окремими

складовими частинами, проблемну постановку окремих питань.

Після узгодження плану студент починає писати курсову роботу. Під час її написання план може уточнюватись. Уточнення додатково погоджуються з керівником.

2. СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Робота повинна мати чітку і логічну структуру, складовими якої є:

- титульний аркуш;
- зміст;
- основну частину: вступ, розділи, висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Кожний структурний елемент починається із нової сторінки.

1. **Титульний аркуш** курсової роботи оформлюється за встановленою формою (Додаток А).

2. **Зміст.** У змісті роботи вказуються найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи списком використаної літератури та додатками (якщо такі є).

3. Основна частина:

3.1. Вступ – 2-3 стор. У вступі необхідно обґрунтувати актуальність обраної теми; проблематику дослідження та вклад вчених-економістів, які займалися розробкою наукових питань за визначеною тематикою; визначити мету і задачі дослідження; вказати об'єкт дослідження та методи дослідження, що використовувались під час написання курсової роботи; структуру та обсяг курсової роботи.

3.1.1. Актуальність теми та доцільність даного дослідження для розвитку галузі науки обґрунтовують шляхом критичного аналізу та порівняння з вже відомими проблеми. Висвітлення актуальності повинно бути небагатослівним, визначати сутність наукової проблеми (завдання).

3.1.2. Проблематика дослідження та вклад вчених-економістів, які займалися розробкою наукових питань за визначеною тематикою. Вказуються прізвища вітчизняних та зарубіжних вчених, науковий пріоритет, яких визначився саме дослідженням питань за визначеною тематикою. Ззначається сукупність нових, діалектично складних теоретичних або практичних питань, які суперечать існуючим знанням або прикладним методам у науці і потребують вирішення за допомогою наукових досліджень за визначеною тематикою курсової роботи.

3.1.3. Мета і задачі дослідження. Формулюється мета роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета повинна бути сформульована таким чином, щоб указувати на об'єкт і предмет дослідження.

3.1.4. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження. *Предмет дослідження* міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему (назву) курсової роботи.

3.1.5. Структуру та обсяг курсової роботи. Перераховують усі структурні елементи курсової роботи з обов'язковим зазначенням повного (усього) обсягу курсової та обсягу основного тексту (загального обсягу роботи). Вказують загальну кількість додатків, рисунків, таблиць, кількість найменувань у списку використаних джерел.

3.2. Розділи курсової роботи включають у себе підрозділи (нумерація складається з двох чисел, відокремлених крапкою). Кожний розділ починають з нової сторінки.

3.2.1. У першому розділі (не менше 20 сторінок) студент окреслює основні етапи наукової думки за розв'язуваною проблемою (завданням). Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Приводяться формулювання основних економічних категорій. Наводяться основні теоретичні, експериментальні дослідження з теми, згадуються вчені минулого, хто вивчав дану проблему, їхні ідеї. Визначаються сутність (головний зміст) проблеми, основні чинники (фактори, умови), що зумовлюють розвиток явища або процесу, який вивчається. Наводиться перелік основних змістових аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання і наводяться причини їх слабкої розробленості.

В першому розділі повинна бути не тільки текстова інформація (погляди інших авторів), а й висловлена власна думка студента щодо конкретного положення. Власне ставлення до поглядів інших авторів подається за допомогою певних конструкцій, наприклад: «не можна не погодитись з думкою...», «слухно вважати...», «як справедливо вважав...».

3.2.2. У другому розділі (не менше 30 сторінок) проводиться комплексне досліджень об'єкта, його стану у різні періоди часу. Важливою умовою є дослідження факторів, що визначають стан об'єкта дослідження,

за матеріалами, які відображають цей стан у динаміці не менш ніж за три попередні роки і його вплив на економіку країни. Результати аналізу повинні бути узагальнені у вигляді аналітичних таблиць, графіків, діаграм.

На основі проведеного аналізу студент має визначити шляхи удосконалення фінансових відносин у різних сферах суспільної діяльності. Цей розділ включає матеріали з розробки, обґрунтування та оцінки ефективності пропозицій, спрямованих на вирішення проблеми, обумовленої темою курсової роботи. Пропозиції та рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно на підставі практичного досвіду, так і через узагальнення пропозицій, що містяться у літературних джерелах. Заходи повинні спиратися на результати першого та другого розділів.

3.3. Висновки (3-5 стор.). У висновках курсової роботи підводяться підсумки з усіх висвітлених питань, визначаються шляхи і напрями вирішення проблемних аспектів теми; подається перелік пропозицій і рекомендацій, а також міркування автора роботи щодо можливої практичної їх реалізації та передбачувані результати. Рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно на підставі практичного досвіду і базуватись на економічному обґрунтуванні, так і через узагальнення пропозицій, що містяться у літературних джерелах.

3.4. Список використаних джерел. У списку використаних джерел наводяться всі використані офіційно-розпорядчі документи, літературні джерела вітчизняних і зарубіжних видань. Посилання на певні публікації у тексті здійснюються шляхом наведення в дужках номера джерела у списку літератури і конкретних сторінок. Список використаних джерел повинен містити не менше 50 джерел.

Список використаних джерел формується одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

3.5. Додатки. Додатки формуються за умов необхідності. До них включається допоміжний матеріал, який потрібний для більш повного сприйняття виконаної роботи (таблиці допоміжних цифрових даних, протоколи і акти впроваджень, випробувань, проміжні розрахунки, інструкції і методики, ілюстрації допоміжного характеру, первинні документи, що розроблені і запропоновані автором до впровадження тощо).

3. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Сутність та особливості розвитку фінансів
2. Особливості формування та реалізації грошово-кредитної політики в Україні
3. Виконання місцевих бюджетів за видатками
4. Депозитні корпорації України
5. Фінанси домогосподарств в Україні
6. Перспективи національної податкової політики
7. Міжбюджетні відносини в Україні
8. Система соціального страхування в Україні
9. Особливості функціонування ринку цінних паперів в Україні
10. Корпоративні фінанси і особливості їх функціонування в Україні
11. Система валютного регулювання та контролю в Україні
12. Формування та використання фінансових ресурсів підприємств в Україні
13. Особливості функціонування ринку страхування в Україні
14. Фінанси Європейського Союзу
15. Становлення та розвиток науки про фінанси
16. Фінансові ресурси для забезпечення економічного розвитку держави
17. Особливості функціонування місцевих бюджетів в Україні
18. Бюджетний федералізм та бюджетне вирівнювання в національній фінансовій системі
19. Особливості національної фіскальної політики
20. Особливості стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні
21. Система бюджетного ризик-менеджменту в Україні
22. Реалізація фінансової політики України за умов фінансової кризи
23. Бюджетні відносини в Україні
24. Система місцевих фінансів
25. Обслуговування державного кредиту в Україні
26. Система оподаткування непрямими податками в Україні
27. Пенсійне забезпечення в Україні
28. Бюджетна політика України
29. Фінансова автономія місцевих органів влади
30. Монетарна політика країн СНД
31. Державні запозичення, як метод мобілізації фінансових ресурсів в Україні
32. Особливості стягнення податку на прибуток підприємств в Україні
33. Аналіз збалансованості державного бюджету України

34. Фінансові ресурси органів регіонального і місцевого самоврядування
35. Управління державним боргом в Україні
36. Формування доходів домогосподарств в Україні
37. Фінансування бюджетного дефіциту в Україні
38. Податкова політика України: сучасність та перспективи
39. Особливості функціонування соціальних позабюджетних фондів в Україні
40. Становлення та розвиток бюджетної системи України
41. Формування доходів місцевих бюджетів
42. Особливості функціонування фінансових корпорації України
43. Формування витрат домогосподарств в Україні
44. Фінансова політика в Україні
45. Оподаткування майна та землі в Україні
46. Закономірності розвитку фінансового ринку України
47. Фінанси страхових компаній в Україні
48. Фінансовий моніторинг в Україні
49. Система міжнародних фінансів
50. Розвиток фінансового контролінгу в Україні

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Подання текстового матеріалу

Курсову роботу друкують на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через півтора міжрядкових інтервали. Рекомендується використовувати шрифт Times New Roman розміром 14 пт. Обсяг основного тексту курсової роботи (без додатків) 40-50 сторінок. Текст роботи рекомендується друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве - 20 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє – 20 мм.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи, не проставляючи його номера (додаток А). Далі підшивають завдання на курсову роботу (додаток Б). Наступні сторінки нумерують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ». Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої

великої) з абзацного відступу в підбір до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком та текстом та між назвами розділу та підрозділу – один полуторний рядок. Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки, а між підрозділами залишають один рядок.

Обсяг науково-дослідницької роботи складає не менше 60 друківаних сторінок. Текст роботи має бути написаний грамотно, без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок. Курсова робота виконується державною мовою.

Текст курсової роботи повинен ілюструватись кресленнями, малюнками, схемами, фотографіями, графіками, діаграмами, таблицями та формулами. Ілюстрації, формули та таблиці слід подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті.

Усі наведені у роботі ілюстрації, таблиці та формули повинні супроводжуватись текстовим роз'ясненням. Між ілюстраціями, формулами, таблицями та текстом пропускається один рядок. Текст курсової роботи друкують без відступів між абзацами та вирівнюють по ширині сторінки. Перший рядок абзацу повинен бути однаковим і становити із відступом 1,0 мм. або 1,25 мм. Для виділення логічних змістових блоків можна використовувати лише курсив та жирний курсив.

4.2. Мова і стиль курсової роботи

Курсова робота є насамперед кваліфікаційною працею, тому її мові і стилю слід приділити дуже серйозну увагу. Для наукового тексту характерними є смислова завершеність, цілісність і пов'язаність. Найважливішим засобом вираження логічних зв'язків тут є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже, та ін.), заперечення (проте, тимчасом, але, тоді як, одначе, аж ніяк), причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж), перехід від однієї думки до іншої (раніше ніж перейти до..., звернімося до..., розглянемо, зупинимось на..., розглянувши..., перейдемо до..., треба зупинитися на..., варто розглянути...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, все сказане дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, слід сказати...).

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є також вказівка на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу. У тексті цю умову можна реалізувати за допомогою спеціальних

вставних слів і словосполучень («за повідомленням», «за даними», «на думку», «на нашу думку» та ін.).

Стиль писемної наукової мови – це безособовий монолог у курсовій роботі. Тому виклад звичайно ведеться від третьої особи. Авторське «я» ніби відступає на другий план.

4.3. Правила нумерації, оформлення таблиць і рисунків

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака №. Всі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, тези і додатки, підлягають суцільній нумерації, номер на титульній сторінці, змісті та вступі не ставиться, а на наступних сторінках проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ», після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкується з нового рядка. Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу за правилом: (номер розділу).(номер підрозділу). У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «2.2.»». Заголовок підрозділу наводиться у тому ж рядку.

Рисунки нумеруються в межах розділу арабськими цифрами (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом «Рисунок», наприклад «Рисунок 1.2 – Назва рисунка».

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. Заголовки в таблиці починають з великої літери. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.3 – Назва таблиці».

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на іншу сторінку. У такому випадку назву вміщують тільки над її першою частиною, нумерують граfi і переносять їх нумерацію на наступну сторінку. Справа зверху сторінки пишуть «продовження табл.» і зазначають номер таблиці.

Звичайно таблиця складається із таких елементів: порядкового номера та тематичного заголовка, боковика, заголовків вертикальних граф, горизонтальних рядків (основної частини, тобто прографки). За логікою побудови таблиці її логічний *суб'єкт*, або підмет (позначення предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковику чи заголовках вертикальних граф, а логічний *предмет* таблиці, або присудок (тобто дані, якими характеризується присудок). – у прографці. Кожен заголовок над

графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – всіх даних цього рядка.

Приклад побудови та оформлення таблиці:

Назва таблиці

Таблиця 1.1

Тематичний заголовок	Заголовок граfi		Заголовок граfi	
	підзаголовок граfi	підзаголовок граfi	підзаголовок граfi	підзаголовок граfi
Заголовок рядка				
Заголовок рядка				

Заголовки в таблиці починають з великої літери, підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком і з великої, якщо вони мають самостійне значення. В кінці заголовків, підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині. Увесь текст в таблиці вирівнюють по центру чи по лівому краю.

Усі наведені в таблицях дані мають бути достовірними, однорідними і такими, що можуть зіставитися, в основу їх групування покладають лише суттєві ознаки.

4.4. Правила оформлення формул

Формули в тексті роботи розташовуються відразу після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розташовуються посередині сторінки. Формули нумеруються в межах розділу. Наприклад, «формула (2.3)» означає «формула 3 розділу 2», необхідно брати в круглі дужки і розмішувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Формули, якщо вони громіздкі й складні, розташовуються на окремих рядках, це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розташовуються безпосередньо в тексті. Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення і ділення з повторенням знака у наступному рядку.

Символи і коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі. Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом «де» без двокрапки. Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

4.5. Оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження науково-дослідницької роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини, розмішуючи їх у порядку появи посилань у тексті науково-дослідницької роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках науково-дослідницької роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Кожен додаток починається з нової сторінки. При цьому він повинен мати заголовок, написаний угорі аркуша маленькими літерами з першою великою, симетрично щодо тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком маленькими літерами з першою великою повинно бути написане слово "Додаток" і велика літера, його нумерацій.

Додатки повинні мати загальну з іншою частиною роботи наскрізну нумерацію сторінок. Додатки варто позначати послідовно великими літерами української або російської абетки, за винятком літер Г, І, Є, І, Ї, О, Ч Ъ, наприклад "Додаток А", "Додаток Б".

4.6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається та закінчується лапками та наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз „так званий”;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту та позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати

(на початку, всередині, в кінці). Якщо перед пропущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непряму цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і робити відповідні посилання на джерело;

д) цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім, бо це знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження компліятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

При написанні курсової роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, з яких наводяться в роботі або на ідеях і висновках, з яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена наукова робота. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, „... у працях [1-7]...”. Якщо в тексті необхідно зробити посилання на складову частину або на конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання, при цьому його номер має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Приклад: Цитата в тексті: „... розширення ж об'єкта інституційного аналізу і включення до нього норм, правил, форм організаційної поведінки та інститутів дозволяє теоретико-методологічно пояснити сучасні зміни в країнах з перехідною економікою, а також розробити комплекс заходів, спрямованих на прискорення завершення ринкових перетворень” [35, с. 40].

Відповідний опис у переліку посилань: 35. Носова О.В. Институциональный анализ и его применение в экономической теории / О.В. Носова // Наукові праці ДонНТУ : [збірник наукових праць]. – Донецьк : ДонНТУ, 2005. – Випуск 89. – №1. – С.40-47 (Серія „Економічна”).

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список – одна із суттєвих частин курсової роботи, що віддзеркалює самостійну творчу працю студента і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей.

Джерела слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, включаючи нормативно-правові акти та електронні ресурси. Відомості про джерела, включені до списку, треба давати відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи (додаток В).

5. ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Контроль виконання курсової роботи включає поточний контроль за підбором і опрацюванням даних та захист перед комісією. Оцінка виконання та захист курсової роботи проводиться за шкалою, передбаченою робочою програмою. Під час захисту студент повинен показати правильність розуміння теоретичних основ та тенденцій розвитку сучасних фінансових процесів макро- і мікрорівня, аргументувати власну точку зору тощо.

Курсова робота *не приймається* на перевірку в таких випадках:

- відсутні затверджені науковим керівником тема і завдання на курсову роботу;
- курсова робота не зареєстрована або не зшита;
- в даній групі одну тему виконують два і більше студентів;
- вимоги до оформлення та обсяги роботи значно відрізняються від встановлених.

Таблиця 1

Критерії оцінювання курсової роботи

Рівень компетентості	Критерії оцінювання	% від загальної кількості балів
Високий (творчий)	<p>Виконання:</p> <p>-повна відповідність змісту курсового проекту (роботи) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання;</p> <p>-творча самостійність розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків</p>	60

Рівень компетентості	Критерії оцінювання	% від загальної кількості балів
	<p>та таблиць без помилок; -наявність елементів науково-дослідного характеру; -використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -якісне оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів згідно з вимогами конструкторської та технологічної документації, ДСТУ.</p> <p>Захист: студент виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння творчо застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та творчі здатності аргументованого обґрунтування прийнятих рішень та розв'язків практичних задач й аналізувати достовірність одержаних результатів.</p>	40
Достатній (конструктивно-варіативний)	<p>Виконання:</p> <p>-повна відповідність змісту курсового проекту (роботи) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання; -самостійність розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог без помилок; -наявність елементів науково-дослідного характеру; -використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -якісне оформлення пояснювальної записки,</p>	50

Рівень компетентості	Критерії оцінювання	% від загальної кількості балів
	<p>графічних матеріалів згідно з вимогами конструкторської та технологічної документації, ДСТУ.</p> <p>Захист: студент виявив достатні знання й розуміння навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та здатності аргументованого обґрунтування прийнятих рішень та розв'язків практичних задач.</p>	35
Достатній (конструктивний)	<p>Виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> -достатня відповідність змісту курсового проекту (роботи) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання; -самостійність розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог та незначною кількістю помилок; -наявність елементів науково-дослідного характеру; -часткове використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів з незначними відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <p>Захист: студент виявив достатні знання й розуміння навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.</p>	45
		30

Рівень компетентості	Критерії оцінювання	% від загальної кількості балів
Середній (репродуктивний)	<p>Виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> -достатня відповідність змісту курсового проекту (роботи) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання; -розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог та значною кількістю помилок; -часткове використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів із значними відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. 	40
	<p>Захист: студент виявив середні знання основних положень навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач на репродуктивному рівні.</p>	25
Достатній (репродуктивний)	<p>Виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> -значні відхилення змісту курсового проекту (роботи) від завдання та вимог навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання; -розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць із значними відхиленнями щодо вимог та значною кількістю помилок; -відсутність використання комп'ютерних 	35

Рівень компетентості	Критерії оцінювання	% від загальної кількості балів
	<p>технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів із значними помилками та відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ.</p> <p><i>Захист:</i> студент виявив знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни на мінімальному рівні, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних задач на репродуктивному рівні.</p>	25
Низький (рецептивно-продуктивний)	<p><i>Виконання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -значні відхилення змісту курсового проекту (роботи) від завдання та вимог навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання; -розв’язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць із значними відхиленнями щодо вимог та значною кількістю помилок; -відсутність використання комп’ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів із значними помилками та відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <p><i>Захист:</i> студент виявив знання за змістом навчальної дисципліни на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, не володіє</p>	30
		20

Рівень компетентості	Критерії оцінювання	% від загальної кількості балів
	вміннями застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних.	
Низький (непродуктивний)	<p>Виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> -невідповідність змісту курсового проекту (роботи) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання; -не вірне розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -відсутність використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; -невідповідність оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів вимогам конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <p>Захист: студент не виявив знань за змістом навчальної дисципліни, не володіє вміннями застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.</p>	<p style="text-align: center;">0</p> <p style="text-align: center;">0</p>

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Василик О. Д. Теорія фінансів : навч. посіб. / О. Д. Василик. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 480 с.
2. Васюренко О. В. Банківські операції : навч. посіб. / О. В. Васюренко. – К. : Знання, 2011. – 324 с
3. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія) : навч. посіб. / В. М. Опарін. – 2-ге вид., доп. та перероб. – К. : КНЕУ, 2010. – 240 с.
4. Страхування : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання-Прес, 2008. – 1019 с.
5. Страхування : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання-Прес, 2008. – 1019 с.
6. Страхування: теорія та практика : навч.-метод. посіб. / Н. М. Внукова, В. І. Успенко, Л. В. Временко та ін. ; за заг. ред. Н. М. Внукової. – Х. : Бурун Книга, 2004. – 376 с.
7. Сунцова О. О. Місцеві фінанси : навч. посіб. / О. О. Сунцова. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
8. Теорія фінансів : підручник / П. І. Юхименко, В. М. Федосов, Л. Л. Лазебник та ін. ; за ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
9. Теорія фінансів : підручник / П. І. Юхименко, В. М. Федосов, Л. Л. Лазебник та ін. ; за ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
10. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2003. – 554 с
11. Юрій С. І. Фінанси : підручник / С. І. Юрій, В. М. Федосов. – К. : Знання, 2008. – 611 с.

Законодавча база

12. Бюджетний Кодекс України. – Х. : Вид. "Право", 2013. – 160 с
13. Конституція України. – Х. : Вид. "Право", 2014. – 107 с.
14. Податковий кодекс України. – Х. : Вид. "Право", 2013. – 752 с.
15. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 11. – С. 2–36.
16. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР // Українська Інвестиційна Газета. – 2009. – № 6. – С. 29–42.
17. Про Державний бюджет України на відповідний рік

18. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV // Праця і зарплата. – 1999. – № 10. – С. 2–19.

19. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III // Голос України. – 2009. – № 116. – С. 63–78.

20. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням : Закон України від 18.01.2001 р. № 2240-III // Праця і зарплата. – 2001. – № 3. – С. 16–33.

21. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Мінекономрозвитку від 29.10.2013 р. № 1277 // Голос України. – 2013. – № 12. – С. 3–78.

22. Про затвердження Середньострокової стратегія управління державним боргом на 2012 – 2014 рр. : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2012 р. № 607 // Офіційний Вісник України. – 2012. – № 50. – С. 3–45.

23. Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість у яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2003 р. № 36 // Праця і зарплата. – 2003. – № 1. – С. 3–15.

24. Про Концепцію (основи державної політики) національної безпеки України : Постанова Верховної Ради України від 16 січня 1997 року № 3/97-ВР // Голос України. – 2011. – № 37. – С. 47–83.

25. Про кредитні спілки : Закон України від 20.12.2001 р. № 2908-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 15. – С. 37–81.

26. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV // Офіційний Вісник України. – 2000. – № 5. – С. 18–153.

27. Про Національний план дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 – 2014 рр. : Указ Президента України від 12.03.2012 р. № 187/2012 // Офіційний вісник Президента. – 2011. – № 11. – С. 63–91.

28. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 47 – 48. – С. 48–72.

29. Про основи національної безпеки України : Закони України від 19.06.2003 № 964-IV // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 39. – С. 326–351.

30. Про пенсійне забезпечення : Закон України від 05.11.1991 р. № 1788-ХІІ // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 239. – С. 12–34.

31. Про Стратегію національної безпеки України "Україна у світі, що змінюється" : Указ Президента України від 08.06.12 р. № 389/2012 // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 10. – С. 48–85.

32. Про страхування : Закон України від 07.03.96 р. № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – №2. – С. 98 – 122.

33. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1998. – № 16. – С. 37 – 68.

34. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-ІІІ // Українська Інвестиційна Газета. – 2012. – № 8. – С. 17 – 32.

35. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 22. – С. 6 – 32.

Електронні джерела

36. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.

37. Офіційний сайт Групи Світового Банку. – Режим доступу : www.worldbank.org.

38. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

39. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. – Режим доступу : www.ebrd.com.

40. Офіційний сайт Європейської комісії. – Режим доступу : <http://err.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>.

41. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. – Режим доступу : <http://www.uainsur.com>.

42. Офіційний сайт Міжнародного Валютного Фонду. – Режим доступу : URL: <http://www.imf.org>.

43. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації. – Режим доступу : www.ifc.org.

44. Офіційний сайт Міністерства доходів і зборів України. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/>.

45. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу : <http://www.mlsp.gov.ua>.

46. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

- 47.Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : www.bank.gov.ua.
- 48.Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. – Режим доступу : www.in.org.
- 49.Офіційний сайт Пенсійного фонду України. – Режим доступу : <http://www.pfu.gov.ua>.
- 50.Офіційний сайт Світової організації торгівлі. – Режим доступу : www.wto.org.
- 51.Представництво Європейської Комісії в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.delukr.ec.europa/home_uk.html.
- 52.Представництво МВФ в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.imf.org.
- 53.Проект Стратегії розвитку фінансового сектора України до 2015 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uf.org.ua/books/4313166_Strateg%20nov-ost%20230109.pdf.
- 54.Щомісячний моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/>

Додаток А
Зразок титульного аркуша

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Кафедра фінансів та економіки природокористування

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Фінанси»

на тему: „_____”

Студента (ки) ___ курсу __ групи
Спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування»
денної (заочної) форми навчання

Керівник:

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Рівне – 201_

Додаток Б
Приклад оформлення завдання на курсову роботу

Національний університет водного господарства та природокористування
Кафедра фінансів та економіки природокористування

Дисципліна «Фінанси»		
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»		
Курс	Група	Семестр

ЗАВДАННЯ
На курсову роботу студента

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи
2. Строк здачі студентом курсової роботи
3. Вихідні дані до роботи
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки
5. Перелік графічного матеріалу
6. Дата видачі завдання

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання курсової роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____

(підпис)

Керівник _____

(підпис)